

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף קי"א ע"א

פרשת וירא

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ק"י ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

אֶתְחַבֵּר עִמָּה בְּעֵז לְהַקִּים שֵׁם הַמֶּת עַל נַחֲלָתוֹ, וְאֶתְקַם מִנֶּחָה כָּל הַנִּי מַלְכִּין וְכָל עֲלוֹיָא דְיִשְׂרָאֵל. וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָּה דְכְּתִיב וּתְשַׁכַּב מִרְגְּלוֹתָיו עַד הַבֶּקֶר. וּבִקְוֵמָה דְכְּתִיב וּתְקַם בְּטָרָם יִכִּיר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְגו'. בְּגִין כֹּה וּבִקְוֵמָה נִקּוּד וַא' ו'.

תרגום לעברית

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, לֹא יָדַע שְׁעֵתִיד הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְהַעֲמִיד מִמֶּנָּה דְּוֹד הַמֶּלֶךְ וּשְׁלֹמֹה וְכָל שְׂאֵר הַמַּלְכִּים וּמִלְכֵי הַמַּשִּׁיחַ. עוֹד וּבִקְוֵמָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּרוּת (רוּת ג) וּתְקַם בְּטָרָם יִכִּיר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְגו'. וּבְאוֹתוֹ הַיּוֹם הֵיטָה לָהּ קִימָה וְדַאי, הִתְחַבֵּר עִמָּה בְּעֵז לְהַקִּים שֵׁם הַמֶּת עַל נַחֲלָתוֹ, וְהוֹקְמוּ מִמֶּנָּה כָּל הַמַּלְכִּים הַלְלוּ וְכָל הָעֲלוֹי שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָּה, שֶׁכְּתוּב וּתְשַׁכַּב מִרְגְּלוֹתָיו עַד הַבֶּקֶר. וּבִקְוֵמָה, שֶׁכְּתוּב בְּטָרָם יִכִּיר אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְגו'. מִשּׁוֹם כֹּה וּבִקְוֵמָה נִקּוּד וַא' ו'.

טקסט הזוהר

תָּא חַזִּי, (קָה ע"א) עֲנִיתָנוּתָא דְאַבְרָהָם דְּהָא אָפִילוּ בְּקִדְמִיתָא כִּד בְּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְדַּ דִּינָא בְּסָדוּם לֹא בְּעָא מִנִּיהּ רַחֲמֵי עַל לוֹט (דְּהָא), לְבַתֵּר דְכְּתִיב וַיֵּרָא וְהִנֵּה עָלָה קִיטָר הָאָרֶץ כְּקִיטָר הַכְּבָשָׁן לֹא תִבַּע עָלֶיהָ דְלוֹט וְלֹא אָמַר עָלֶיהָ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא כלום, אוף הָכִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא אָמַר לִיה מִיָּדִי, בְּגִין דְּלֹא יַחֲשֹׁב אַבְרָהָם דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גֵרַע מְזֻכּוֹתֵיהּ כָּלוּם.

תרגום לעברית

בא ראה את ענותנותו של אברהם, שהרי אפילו בתחלה, כשרצה הקדוש ברוך הוא לעשות דין בסדם, לא בקש ממנו רחמים על לוט. [שהרי] אחר שכתוב וַיֵּרָא וַהֲנֵה עָלָה קִיטֵר הָאָרֶץ כְּקִיטֵר הַכֶּבֶשֶׂן, לא בקש על לוט ולא אמר עליו לקב"ה כלום. אף כן לא אמר לו הקדוש ברוך הוא דבר, כִּי שָׁלֹא יַחֲשֹׁב אַבְרָהָם שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גֵרַע מְזֻכּוֹתוֹ כָּלוּם.

טקסט הזהיר

וְאִי תִימָא דְאַבְרָהָם לָא הָוָה חָשִׁיב לִיה לְלוֹט בְּלִבֵּיהּ כָּלוּם, הָא מָסַר נַפְשִׁיהּ לְמִיָּהּ לְאַנְחָא קֶרְבָּא בְּחַמְשָׁה מְלָכִין תְּקִיפִין, כְּמָא דְאַתְּ אָמַר, (בראשית יד) וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וְגו'. וְכַתִּיב וַיַּחֲלֵק עֲלֵיהֶם לִילָה. וְכַתִּיב וַיָּשָׁב אֶת כָּל הָרֶכֶשׁ וְגַם אֶת לוֹט אָחִיו וְרֶכְשׁוֹ הָשִׁיב וְגו'. אַבְל בְּרַחֲמֵימוּתָא דְרַחֲמִים לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְחָמָא עוֹבְדוֹי דְלוֹט דְּלֹא כִשְׁרֹן כְּדָקָא יָאוּת, לָא בָּעָא אַבְרָהָם דְּבִגְיָנִיהּ יִשְׁבּוּק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כָּלוּם מְדִילֵיהּ, וּבִגְיָנִי כֵּן לָא תִבְעַ עֲלֵיהּ רַחֲמֵי לָא בְּקִדְמִיתָא וְלֹא בְּסוּפָא:

תרגום לעברית

ואם תאמר שאברהם לא החשיב בלבו את לוט כלום - הרי מסר נפשו לקחת להלחם בקרב עם חמשה מלכים חזקים, כמו שנאמר וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו, וְכַתוּב וַיַּחֲלֵק עֲלֵיהֶם לִילָה, וְכַתוּב וַיָּשָׁב אֶת כָּל הָרֶכֶשׁ וְגַם אֶת לוֹט אָחִיו וְרֶכְשׁוֹ הָשִׁיב וְגו'. אַבְל בְּאַהֲבָה שָׁאֵהָב אֶת הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְרָאָה שֶׁמַּעֲשֵׂיו שֶׁל לוֹט אֵינָם כְּשֵׁרִים כְּרָאוּי, לֹא רָצָה אַבְרָהָם שֶׁבִּגְלָלוֹ יַעֲזוֹב הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּלוּם מַשְׁלֹ, וְלִכֵּן לֹא בִקֵּשׁ עָלָיו רַחֲמִים לֹא בְּתַחֲלָה וְלֹא בְּסוּף.

מִדְרָשׁ הַנֶּעֱלָם וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר וְגו'. אָמַר רַבִּי אֶבְרָהָם, בָּא וּרְאֵה מָה כְּתִיב בַּיִצָּר הָרָע, תִּדְעַ לָךְ שְׂאִינוּ מִתְבַּטֵּל לְעוֹלָם מִבְּנֵי אָדָם עַד אוֹתוֹ זְמַן דְּכְתִיב, (יחזקאל לו) וַהֲסֵרְתִּי אֶת לֵב הָאָכָן וְגו'. שְׂאֵף עַל פִּי שְׂרוּאָה בְּנֵי אָדָם נִדְוֹנִין בְּגִיהָנָם, הוּא כָּא וַחֲזֹר לוֹ אֵצֶל בְּנֵי אָדָם, הֵדָא הוּא דְכְתִיב וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר. מַצְעָרָה שֶׁל גִּיהָנָם מִשָּׁם עוֹלָה לְפִתּוֹת בְּנֵי אָדָם.

תרגום לעברית

וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר וְגו'. אָמַר רַבִּי אֶבְרָהָם, בָּא רְאֵה מָה כְּתוּב בַּיִצָּר הָרָע, תִּדְעַ לָךְ שְׂאִינוּ מִתְבַּטֵּל לְעוֹלָם מִבְּנֵי אָדָם עַד אוֹתוֹ זְמַן, שְׁכְּתוּב (יחזקאל לו) וַהֲסֵרְתִּי אֶת לֵב הָאָכָן וְגו'. שְׂאֵף עַל פִּי שְׂרוּאָה בְּנֵי אָדָם נִדְוֹנִין בְּגִיהָנָם, הוּא כָּא וַחֲזֹר לוֹ אֵצֶל בְּנֵי אָדָם. זֶהוּ שְׁכְּתוּב וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר, מַצְעָרָה שֶׁל גִּיהָנָם, מִשָּׁם עוֹלָה לְפִתּוֹת בְּנֵי אָדָם.

טקסט הזוהר

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה שְׁלֹשׁ הַנְּהָגוֹת יֵשׁ בְּאָדָם, הַנְּהָגַת הַשִּׁכָּל וְהַחֲכָמָה וְזוֹ הִיא (דף קט ע"ב) כַּח הַנִּשְׁמָה הַקְּדוּשָׁה. וְהַנְּהָגַת הַתְּאֻוָּה שֶׁהִיא מִתְאֻוָּה בְּכָל תְּאֻוֹת רָעוֹת, וְזֶהוּ כַּח הַתְּאֻוָּה. וְהַנְּהָגָה הַמְּנַהֲגַת לְבָנֵי אָדָם וּמַחֲזִיקַת הַגּוּף וְהִיא נִקְרָאת נַפְשׁ הַגּוּף, אָמַר רַב דִּימִי זֶהוּ כַּח הַמַּחֲזִיק.

תרגום לעברית

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שְׁלֹשׁ הַנְּהָגוֹת יֵשׁ בְּאָדָם: הַנְּהָגַת הַשִּׁכָּל וְהַחֲכָמָה, וְזוֹ הִיא כַּח הַנִּשְׁמָה הַקְּדוּשָׁה. וְהַנְּהָגַת הַתְּאֻוָּה, שֶׁהִיא מִתְאֻוָּה בְּכָל תְּאֻוֹת רָעוֹת, וְזֶהוּ כַּח הַתְּאֻוָּה. וְהַנְּהָגָה הַמְּנַהֲגַת לְבָנֵי אָדָם וּמַחֲזִיקַת הַגּוּף, וְהִיא נִקְרָאת נַפְשׁ הַגּוּף. אָמַר רַבִּי דִּימִי, זֶהוּ כַּח הַמַּחֲזִיק.

אמר רבי יהודה בא וראה לעולם אין יצר הרע שולט אלא באלו ב' כחות אליו דאמרן, נפש המתאווה היא הרודפת אחר יצר הרע לעולם, משמע דכתיב ותאמר הבכירה אל הצעירה אבינו זקן. נפש המתאווה היא מעוררת את האחרת ומפתה אותה עם הגוף להדבק ביצר הרע, והיא אומרת לכה נשקה את אבינו זין ונשכבה עמו. מה יש לנו בעולם הבא, גלה ונרדף אחר יצר הרע ואחר תשוקת חמדת העולם הזה. ומה עושות, שתייהן מסכימות להדבק בו, מה כתיב ותשקין את אביהן זין מתפטמות להתעורר ליצר הרע באכילה ובשתיה.

תרגום לעברית

אמר רבי יהודה, בא וראה, לעולם אין יצר הרע שולט אלא באלו שני כחות אלו שאמרנו, נפש המתאווה היא הרודפת אחר יצר הרע לעולם, משמע שכתוב ותאמר הבכירה אל הצעירה אבינו זקן. נפש המתאווה היא מעוררת את האחרת ומפתה אותה עם הגוף להדבק ביצר הרע, והיא אומרת לכה נשקה את אבינו זין ונשכבה עמו. מה יש לנו בעולם הבא, גלה ונרדף אחר יצר הרע ואחר תשוקת חמדת העולם הזה. ומה עושות? שתייהן מסכימות להדבק בו. מה כתוב? ותשקין את אביהן זין. מתפטמות להתעורר ליצר הרע באכילה ובשתיה.

טקסט הזוהר

ותקם הבכירה ותשכב את אביה. כשאדם שוכב על מטתו בלילה, נפש המתאווה היא המעוררת ליצר הרע, ומהרהרת בו, והוא דבק בכל הרהור רע עד שמתעצרת מעט (ס"א ממנו) (ד"א ל"ג על) (נ"א עד) שמביא בלב האדם אותה המחשבה הרעה ודבקה בו, ועדיין יש בלבו ולא נגמר לעשותה עד שזאת התאווה מעוררת לכח הגוף כמתחלה להדבק ביצר הרע ואז הוא תשלוש הרעה, הדא הוא דכתיב ותהרין שתי בנות לוט (דף קי ע"א) מאביהן. אמר רבי יצחק מעולם אין יצר הרע מתפתה אלא באכילה

ושתייה, ומתוך שמחת היין אז שולט באדם. בצדיק מה כתיב ביה (משלי יג) צדיק אכל לשבע נפשו. ואינו משתכר לעולם, דאמר רבי יהודה האי צורבא מרבנן דמרוי, קרינא עליה (משלי יא) נזם זהב באף חזיר. ולא עוד אלא שמחלל שם שמים. מנהג הרשעים מהו (ישעיה כב) הנה ששון ושמחה. היין אז שולט באדם, הרוג בקר ושחוט צאן וגו'. עליהם אמר הכתוב (משלי ה) הוי משכימי בבקר שכר ירדפו וגו'. כדי לעורר ליצר הרע, שאין יצר הרע מתעורר אלא מתוך היין, הדא הוא דכתיב ותשקין את אביהן יין. אמר רבי אבהו מה כתיב ולא ידע בשכבה ובקומה. כלומר יצר הרע אינו משגיח בה בשכבה בעולם הזה ובקומה לעולם הבא, אלא מתעורר עם כח הגוף לעבד תאוותו בעולם הזה. דאמר רבי אבהו בפעם שנכנסין הרשעים בגיהנם מכניסים ליצר הרע לראות בהן, הדא הוא דכתיב ולוט בא צערה לצערה של גיהנם, ונפק ליה מתמן לברייתא לנסותא כדקאמרו. הדא הוא דכתיב ויעל לוט מצוער מצערה של גיהנם.

תרגום לעברית

ותקם הככירה ותשכב את אביה. כשאדם שוכב על מטתו בלילה, נפש המתאנה היא המעוררת ליצר הרע ומהרהרת בו, והוא דבק בכל הרהור רע עד שמתעפרת מעט [ממנו] [ד"א על] [נ"א עד] שמביא בלב האדם אותה המחשבה הרעה ודבקה בו, ועדין יש בלבו ולא נגמר לעשותה עד ש את התאנה מעוררת לכח הגוף כמתחלה להדבק ביצר הרע, ואז הוא תשלוט הרעה. זהו שכתוב ותהרין שתי פנות לוט מאביהן. אמר רבי יצחק, מעולם אין יצר הרע מתפתה אלא באכילה ושתייה, ומתוך שמחת היין אז שולט באדם. בצדיק מה כתוב בו? (משלי יג) צדיק אכל לשבע נפשו, ואינו משתכר לעולם. שאמר רבי יהודה, אותו תלמיד חכם ששותה, קוראים עליו (שם יא) נזם זהב באף חזיר. ולא עוד, אלא שמחלל שם שמים. מנהג הרשעים מהו? (ישעיה כב) הנה ששון ושמחה. היין אז שולט באדם, הרוג בקר ושחוט צאן וגו'. עליהם אמר הכתוב (שם ה) הוי משכימי בבקר שכר ירדפו וגו'. כדי לעורר ליצר הרע, שאין יצר הרע

מתעורר אלא מתוך היין. זהו שכתוב ותשקין את אביהן יין. אמר רבי אבהו, מה כתוב? ולא ידע בשכבה ובקומה. כלומר, יצר הרע אינו משגיח בה בשכבה בעולם הזה ובקומה לעולם הבא, אלא מתעורר עם כח הגוף לעבד תאוותו בעולם הזה. שאמר רבי אבהו, בשעה שנכנסים הרשעים בגיהנם, מכניסים ליצר הרע לראות בהן, זהו שכתוב ולוט בא צערה, לצערה של גיהנם. ויצא לו משם לנסות את הבריות, כמו שאמרנו. זהו שכתוב ויעל לוט מצוער - מצערה של גיהנם.

טקסט הזהר

וישב בהר, אמר רבי יצחק משמע דכתיב בהר מלמד שהוא שם מושבו במקום הר. גוף שהוא חרב כהר דלית ביה טיבותא. ושתי בנותיו עמו. אלו הב' כחות דאמרן. כי (דף קי ע"ב) ירא לשבת בצוער, יראה וחרדה נופלת עליו בשעה שרואה צער גיהנם שמצערין לרשעים וחושב ששם ידון, כיון שרואה שאינו נדון שם יוצא והולך לפתות בני אדם אחריו. רב הונא כד הוה דריש לאזדהרא לבני אדם, הוה אמר להו בני אסתמרו משליחא של גיהנם, ומאן הוא זהו יצר הרע שהוא שליח של גיהנם.

תרגום לעברית

וישב בהר - אמר רבי יצחק, משמע שכתוב בהר, מלמד שהוא שם מושבו במקום הר. גוף שהוא חרב כמו הר שאין בו טובה. ושתי בנותיו עמו - אלו שתי הכחות שאמרנו. כי ירא לשבת בצוער - יראה וחרדה נופלת עליו בשעה שרואה צער גיהנם שמצערין לרשעים וחושב ששם ידון. כיון שרואה שאינו נדון שם, יוצא והולך לפתות בני אדם אחריו. רב הונא כשהיה דורש להזהיר את בני האדם, היה אומר להם: בני, השמרו משליח של גיהנם, ומיהו? זה יצר הרע, שהוא שליח של גיהנם.

רבי אבא אמר מאי דכתיב, (משלי ל) לעלוקה שתי בנות הב. אלו שתי בנות לוט דאמרן, שהיא נפש המתאווה, ונפש המשתתפת בגוף הרודפת אחר יצר הרע לעולם. אמר רבי יהושע כתיב הכא בלוט כי ירא לשבת בצור, וכתיב התם לעלוקה שתי בנות הב. יר"א בגימטריא הוא עלוק"ה. אמר רבי יצחק אי ירא הוא למאי אתי למטעי ברייתא, אלא כה דרך כל עושה עולה, כשרואה הרע מתירא לפי שעה, מיד חוזר לרשעתו ואינו חושש לכלום, כה יצר הרע בשעה שרואה דין ברשעים ירא, כיון שיוצא לחוץ (לעשות) אינו חושש כלום.

תרגום לעברית

רבי אבא אמר, מה זה שכתוב (משלי ל) לעלוקה שתי בנות הב? אלו שתי בנות לוט שאמרנו, שהיא נפש המתאווה, ונפש המשתתפת בגוף הרודפת אחר יצר הרע לעולם. אמר רבי יהושע, כתוב כאן בלוט כי ירא לשבת בצור, וכתוב שם לעלוקה שתי בנות הב. יר"א בגימטריא הוא עלוק"ה. אמר רבי יצחק, אם ירא הוא, אז למה הוא בא להטעות את הבריות? אלא כה דרך כל עושה עולה - כשרואה הרע, מתירא לפי שעה, ומיד חוזר לרשעתו ואינו חושש לכלום. כה יצר הרע, בשעה שרואה דין ברשעים, ירא. כיון שיוצא לחוץ [לעשות], אינו חושש כלום.

טקסט הזוהר

רבי אבא אמר מהו דאמרו ותאמר הבכירה אל הצעירה אבינו זקן. מאי אבינו זקן. זהו יצר הרע שנקרא זקן שנאמר (קהלת ד) מלך זקן וכסיל. שהוא זקן שנולד עם האדם, דתנינן אמר רבי יהודה אמר רבי יוסי אותה נפש המתאווה אומרת לאחרת אבינו זקן נרדף אחריו ונדבק (דף קיא ע"א) בו כשאר כל הרשעים שבעולם. ואיש אין בארץ לבא עלינו, אין איש צדיק בארץ, ואין איש שליט על יצרו, הרבה רשעים בארץ, לית אנן בלחודנא חייבין, נעשה כדרך כל הארץ שהם חייבים, שעד היום דרך כל הארץ

הוא. לכה נשקה את אבינו יין, נשמח בעולם הזה, נאכל ונשתה ונרוה חמרא ונדבק באבינו ביצר הרע ונשכבה עמו. ורוח הקדש צוחת ואומרת (ישעיה כח) גם אלה ביין שגו ובשכר תעו.

תרגום לעברית

רבי אבא אמר, מה זה שאמרו ותאמר הבכירה אל הצעירה אבינו יין? מה זה אבינו יין? זהו יצר הרע שנקרא יין, שנאמר (קהלת ד) מלך יין וכסיל. שהוא יין, שנולד עם האדם. ששנינו, אמר רבי יהודה אמר רבי יוסי, אותה נפש המתאנה אומרת לאחרת: אבינו יין, נרדף אחריו ונדבק בו כשאר כל הרשעים שבעולם. ואיש אין בארץ לבא עלינו - אין איש צדיק בארץ ואין איש שליט על יצרו. הרבה רשעים בארץ, אין אנחנו בלבדנו רשעים, נעשה כדרך כל הארץ שהם רשעים, שעד היום דרך כל הארץ הוא. לכה נשקה את אבינו יין - נשמח בעולם הזה, נאכל ונשתה ונרוה יין ונדבק באבינו, ביצר הרע, ונשכבה עמו. ורוח הקדש צוחת ואומרת: (ישעיה כח) גם אלה ביין שגו ובשכר תעו.

טקסט הזהיר

אמר רבי יהודה תא חזי, מה כתיב ותשקין את אביהן יין. דרך הרשעים לטעות אחרי היין לפנק ליצר הרע ולעוררו, ועד שהוא שמח בשכרותו שוכב על מטתו, מיד ותקם הבכירה ותשכב את אביה. היא מזמנת עמו ומתאנה ומהרהרת בכל הרהורים רעים, ויצר הרע מתחבר עמה ונדבק בה ואינו משגיח בה (ס'א מההוא זמנא) מה הוא ממנה. בשכבה ובקומה. בשכבה בעולם הזה ובקומה לעתיד לבא. בשכבה בעולם הפא כשתתן דין וחשבון. ובקומה ליום הדין דכתיב, (דניאל יב) ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו וגו'.

אמר רבי יהודה, בא ראה מה כתוב? ותשקין את אביהן יין. דרך הרשעים לטעות אחריו היין, לפנק ליצר הרע ולעוררו. ועד שהוא שמח בשכרותו שוכב על מטתו, מיד - ותקם הבכירה ותשכב את אביה. היא מזמנת עמו ומתאנה ומתהרת בכל הרהורים רעים, ויצר הרע מתחבר עמה ונדבק בה ואינו משגיח בה [באותו זמן] מה הוא ממנה. בשכבה ובקומה - בשכבה בעולם הזה, ובקומה לעתיד לבא. בשכבה - בעולם הבא כשתתן דין וחשבון, ובקומה - ליום הדין, שכתוב (דניאל יב) ורבים מישגי אדמת עפר יקיצו וגו'.

טקסט הזהיר

בשום ענין מאלו אין משגיח בה יצר הרע, אלא דבק בה והיא נדבקת בו, ולאחר כן מעוררת לאחרת לאחר שהרהור גדול נדבק ביצר הרע, באה האחרת ונדבקת בו ותשקין את (דף קיא ע"ב) אביהן יין. כמו כן לעורר ליצר הרע ונדבקת בו ואזי תשלוט הרעות לעשות ומתעברות שתייהן מיצר הרע, הדא הוא דכתיב ותהרין שתי בנות לוט מאביהן.

תרגום לעברית

בשום ענין מאלו אין משגיח בו יצר הרע, אלא דבק בה והיא נדבקת בו, ולאחר כן מעוררת לאחרת. לאחר שהרהור גדול נדבק ביצר הרע, באה האחרת ונדבקת בו, ותשקין את אביהן יין. כמו כן לעורר ליצר הרע ונדבקת בו, ואזי תשלוט הרעות לעשות, ומתעברות שתייהן מיצר הרע. זהו שכתוב ותהרין שתי בנות לוט מאביהן.

טקסט הזהיר

עד שיצא לפעל מעשיהן זו יולדת רשעתה וזו יולדת רשעתה, וכן דרכם של רשעים בענין זה עם יצר הרע, עד שהורג לאדם ומוליכו לגיהנם ומכניסו שם, ואחר כך עולה משם לפתות לבני אדם כמו כן. ומי שמכיר בו נצל ממנו ואינו מתחבר עמו.

עד שיצא לפעל מעשיהן - זו יולדת רשעתה, וזו יולדת רשעתה. וכן דרכם של רשעים בענין זה עם יצר הרע, עד שהורג לאדם ומוליכו לגיהנם ומכניסו שם, ואחר כך עולה משם לפתות לבני אדם כמו כן. ומי שמכיר בו, נצול ממנו ואינו מתחבר עמו.

טקסט הזהיר

אמר רבי יצחק משל למה הדבר דומה, לכת לסטים שהיו אורבים בדרךים לגזל ולהרג לבני אדם, ומפרישים מהם אחד שיודע להסית לבני אדם ולשוננו רה, מה עבד מקדים והולך לקבלם ונעשה כעבד לפניהם עד שמאמינים הטפשים בו ובוטחים באהבתו ובשיחתו ושמחים עמו, ומוליכם בחלק דבריו באותו הדרך שהלסטים שם, כיון שמגיע עמם לשם, הוא הראשון שהורג בם, לאחר שנותנם ביד הלסטים להרגם ולקחת ממונם, ואנו צווחין ואמרין ווי דאציתנא לדין ולרפיכא דלישניה. לאחר שהרגו אלה, עולה משם ויוצא לפתות לבני אדם כמתחלה. הפקחים מה הם עושים כשרואים לזה יוצא לקראתם ומפתה להם, מכירין בו שהוא צודה את נפשם והורגים אותו והולכים בדרך אחרת.

תרגום לעברית

אמר רבי יצחק, משל למה הדבר דומה? לכת לסטים שהיו אורבים בדרךים לגזל ולהרג לבני אדם, ומפרישים מהם אחד שיודע להסית לבני אדם ולשוננו רה. מה עושה? מקדים והולך לקבלם ונעשה כעבד לפניהם, עד שמאמינים הטפשים בו ובוטחים באהבתו ובשיחתו ושמחים עמו, ומוליכם בחלק דבריו באותו הדרך שהלסטים שם. כיון שמגיע עמם לשם, הוא הראשון שהורג בם לאחר שנותנם ביד הלסטים להרגם ולקחת ממונם. והם צווחים ואומרים: אוי שהקשכנו לו ולרך לשוננו.

לאחר שהרגו אלה, עולה משם ויוצא לפתות בני אדם כמתחלה. הפקחים מה הם עושים כשרואים לזה יוצא לקראתם ומפתה להם? מכירין בו שהוא צודה את נפשם, והורגים אותו, והולכים בדרך אחרת.

טקסט הזוהר

כה הוא יצר הרע יוצא מכת הלסטים עולה מגיהנם לקבלא דבני נשא ולפתות להם בחלק מתק דבריו, הדא הוא דכתיב ויעל לוט מצוער וישב בחר וגו'. כמו לסטים לארב לבני אדם, מה עושה עובר לפניהם, והטפשים מאמינים בו ובאהבתו שהוא הולך לפתותם ועובד להם כעבד, שנותן להם נשים יפות אסורות, נותן להם בני אדם להרע, מפרק מהם על תורה ועל מלכות שמים. הטפשים רואים כה, בוטחים באהבתו, עד שהולך עמהם ומוליכם באותו דרך שהלסטים שם, בדרך גיהנם אשר אין דרך לנטות ימין ושמאל, כיון שמגיע עמהם לשם, הוא הראשון שהורג להם, ונעשה להם מלאך המות ומכניסן לגיהנם, ומורידין להון מלאכי חבלה, ואנון צווחין ואמרין ווי דאציתנא לדין, ולא מהניא לון.

תרגום לעברית

כה הוא יצר הרע, יוצא מכת הלסטים, עולה מגיהנם כנגד בני אדם ולפתות להם בחלק מתק דבריו. זהו שכתוב ויעל לוט מצוער וישב בחר וגו'. כמו לסטים לארב לבני אדם. מה עושה? עובר לפניהם, והטפשים מאמינים בו ובאהבתו שהוא הולך לפתותם ועובד להם כעבד, שנותן להם נשים יפות אסורות, נותן להם בני אדם להרע, מפרק מהם על תורה ועל מלכות שמים. הטפשים רואים כה, בוטחים באהבתו, עד שהולך עמהם ומוליכם באותו דרך שהלסטים שם, בדרך גיהנם אשר אין דרך לנטות ימין ושמאל. כיון שמגיע עמהם לשם, הוא הראשון שהורג להם, ונעשה להם מלאך המות ומכניסן לגיהנם, ומורידים להם מלאכי חבלה, והם צווחים ואומרים: אוי שהקשכנו לזה. ולא מועיל להם.

לְאַחַר כֵּן עוֹלָה מִשֶּׁם וַיּוֹצֵא לְפָתוֹת לְבָנֵי אָדָם. הַפְקָחִין כְּשֶׁרוֹאִין אוֹתוֹ מִכִּירִים אוֹתוֹ וּמִתְגַּבְּרִים עָלָיו עַד שֶׁשׁוֹלְטִין עָלָיו, וְסָאֲטִין מִזֶּה הַדֶּרֶךְ וְלֹקָחִין דֶּרֶךְ אַחֲרֵת לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ.

תרגום לעברית

לְאַחַר כֵּן עוֹלָה מִשֶּׁם וַיּוֹצֵא לְפָתוֹת לְבָנֵי אָדָם. הַפְקָחִים כְּשֶׁרוֹאִים אוֹתוֹ, מִכִּירִים אוֹתוֹ, וּמִתְגַּבְּרִים עָלָיו עַד שֶׁשׁוֹלְטִים עָלָיו, וְסוֹטִים מִזֶּה הַדֶּרֶךְ וְלֹקָחִים דֶּרֶךְ אַחֲרֵת לְהַנְצִיל מִמֶּנּוּ.

טקסט הזוהר

רַב יוֹסֵף כִּד הָוָה נָחִית לְכַבֵּל חֲמָא אֲנוּן רַוּוּקִיא דְהוּו עֵיילי וְנִפְקִי בֵּינֵי נָשִׁי שְׁפִירִין וְלֹא חֲטָאן, אָמַר לוֹן לֹא מְסִתְפוּ אֵלִין מִיֵּצֵר הָרַע, אָמְרוּ לִיה לֹא מְקוֹנְדִּיטוֹן בִּישָׁא קֶאֱתִינָא, מְקֻדוּשְׁתָּא דְקִדִּישָׁא אֲתַגְזִרְנָא, דָּאֲמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב צְרִיךְ אָדָם לְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ, וְנִפְקִי מִנִּיה בְּנֵי קִדִּישֵׁי בְּנֵי מַעְלִי דְלֹא מְסִתְפוּ מִיֵּצֵר הָרַע שְׁנֶאֱמַר (וִיקְרָא כ) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים.

תרגום לעברית

רַב יוֹסֵף כְּשֶׁהָיָה יוֹרֵד לְכַבֵּל, רָאָה אֶת אוֹתָם רַוּוּקִים שֶׁהָיוּ נִכְנָסִים וַיּוֹצֵאֵם בֵּין נָשִׁים יְפוֹת וְלֹא חוֹטְאִים. אָמַר לָהֶם: הֲאֵם אֵלֶּה לֹא פוֹחֲדִים מִיֵּצֵר הָרַע? אָמְרוּ לוֹ: לֹא מְקוֹנְדִּיטוֹן רַע בָּאֲנוּ. אֲנוּ נִגְזִרְנוּ מְקַדְּשֵׁת הַקֹּדֶשׁ. שְׁאֲמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, צְרִיךְ אָדָם לְקַדֵּשׁ עַצְמוֹ בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ, וַיֵּצְאוּ מִמֶּנּוּ בְּנִים קְדוֹשִׁים בְּנִים מַעְלִים שְׁלֹא פוֹחֲדִים מִיֵּצֵר הָרַע, שְׁנֶאֱמַר (וִיקְרָא כ) וְהִתְקַדְּשְׁתֶּם וְהִיִּיתֶם קְדוֹשִׁים.

רבי אבא אמר מאי דכתיב, (יחזקאל כ) ואת שבתותי קדשו, אלא אין עונתן של תלמידי חכמים אלא משבת לשבת, ומזהר להו דהואיל דתשמיש המטה דמצוה הוא, קדשו. כלומר קדשו עצמכם בשבתותי בזה הוא תשמיש דמצוה. אמר רב יהודה אמר רב האי מאן דעייל לקרתא וחמי נשי שפירן, ירכין עינוי ויימא הכי, בך (נ"א סך) ספאן איגזר איגזרנא (קרדינא) קרדיטא תקיל פוק פוק דאבוי קדישא דשבתא הוא. מאי טעמא דחמימות דארחא שלט ביה ויכיל יצר הרע לשלטא עלוי, (עד כאן מדרש הנעלם)

תרגום לעברית

רבי אבא אמר, מה זה שכתוב (יחזקאל כ) ואת שבתותי קדשו? אלא אין עונתם של תלמידי חכמים אלא משבת לשבת. ומזהיר אותם, שהואיל ותשמיש המטה היא מצוה - קדשו, כלומר קדשו עצמכם בשבתותי באותו תשמיש של מצוה. אמר רב יהודה אמר רב, מי שנכנס לעיר ורואים נשים יפות, ירכין עינוי ויאמר כה: בך [ראה] מחשובים חצוב נחצבתי [חזק] דפוס התקלה, צא צא, שאבי הקדוש של שבת הוא. מה הטעם? משום שחמימות הדרך שולט בו, ויכול יצר הרע לשלט עליו. עד כאן מדרש הנעלם

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (קי"א ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

ויסע משם אברהם ארצה הנגב. כל מטלנוי הוו לסטרא דדרומא

תרגום לעברית

ויצל לוט מצוער וגו', מתוך רצון המלה, נפרד מצד הימין התוף אחד של קשר שהחזיקה דבוקה בתוף התוף הזהב מצד השמאל בתוף טמאה [של יצרן] [נ"א ומקומו] ונעשה של קשר אחד של האילן. כשרצה יצחק להתעורר בעולם, בחזק של הדין הקשה התחזק והפריד דרגות מקיומם, והתחזק אברהם והפריד אותו קשר אחד

שֶׁל הָאֵילָן מִתּוֹךְ אוֹתָהּ טְמָאָה. אוֹתוֹ נָחַשׁ הַקְדְּמוֹנִי נִכְנַס בְּשֶׁרְשׁוֹ שֶׁל אוֹתוֹ הָעֵץ, וְהוּא הֵינָן שְׁשֵׁתָּהּ וְהוֹלִיד שְׁתֵּי דְרָגוֹת קְשׁוּרוֹת זוּ בְּזוּ. וְהֵן הַדְּרָגוֹת שְׁסוּבָבוֹת בְּצַד הַטְּמָאָה, אֶחָד נִקְרָא מִלְכוּ'ם וְאֶחָד נִקְרָא פְּעוּ'ר. זוּ עֲצָה בְּנִכְסָה, וְזוּ עֲצָה בְּגִלּוּי. פְּעוּ'ר, שְׁהִתְגַּלָּה הוּא וְכָל מַעֲשָׂיו בְּגִלּוּי. מִלְכוּ'ם, שֶׁהוּא בְּכֶסֶּוּי. הוּא וְכָל מַעֲשָׂיו מְכֻסִּים. מִשְׁנֵי אֵלֶּה נִפְרָדִים מִיָּנִים רַבִּים לְמִינֵיהֶם וְסוּבָבִים אֶת הַיָּם הַגָּדוֹל וְאֶת כָּל הַצְּדָדִים הַטְּמָאִים הַלָּלוּ, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד קוֹפֵץ [נ' א' נוף] לְמִקְוָמוֹ. כְּמוֹ כֵּן הוּא לְמַטָּה. לוֹט נִפְרָד מֵאֲבָרָהּם וְשֵׁם דִּיּוּרוֹ עִם אֲנָשֵׁי סָדָם, כְּשֶׁהִתְעוֹרֵר עֲלֵיהֶם הַדִּין נִזְכָּר בְּאֲבָרָהּם, וְשָׁלַח לוֹ מִשָּׁם וְנִפְרָד מֵהֶם. בְּנוֹתָיו הִשְׁקוּהוּ יֵין וְהוֹלִידוֹ מִמֶּנּוּ שְׁתֵּי אֲמוֹת. אַחַת נִקְרָאת מוֹאֵב וְאַחַת נִקְרָאת עֲמוֹן. אַחַת בְּגִלּוּי וְאַחַת בְּכֶסֶּוּי. עֲמוֹן דְּרָגָתוֹ מִלְכוּ'ם, עֲצָה בְּכֶסֶּוּי. מוֹאֵב דְּרָגָתוֹ פְּעוּ'ר, הַכֹּל בְּגִלּוּי. כְּמוֹ זֶה בְּנוֹתָיו. אַחַת אֲמָרָה בֶּן עַמִּי, בֶּן יִשְׂרָאֵל לִי מַעֲמִי וְלֹא אֲמָרָה מִמִּי הוּא, מִשּׁוּם כֶּךָ הוּא הָיָה בְּכֶסֶּוּי. זוּ אֲמָרָה מוֹאֵב, מֵאֵב הוּא זֶה, מֵאֵב הוֹלִדְתִּיהוּ, דְּרָגָתוֹ פְּעוּ'ר, הַדְּבָר בְּגִלּוּי. וּבִשְׁנֵי אֵלֶּה אֲחִי דָּוִד הַמֶּלֶךְ, לְאַחֵר מִכֵּן מִמוֹאֵב בָּאָה רוּת וַיֵּצֵא מִמֶּנָּה דָּוִד הַמֶּלֶךְ, וּמִעֲמוֹן הִתְעַטֵּר דָּוִד הַמֶּלֶךְ בְּעֵטָרָה הַזֹּאת שֶׁהִיא עֲדוּת לְזִרְעוֹ שֶׁל דָּוִד, שְׁכָתוֹב (מַלְכִּים ב יא) וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הַנֶּזֶר וְאֶת הָעֲדוּת. וְזוֹ הִיְתָה מִמִּלְכוּ'ם דְּרָגָת בְּנֵי עֲמוֹן, שְׁכָתוֹב (שְׁמוּאֵל ב יב) וַיִּקַּח אֶת עֵטָרַת מֶלֶכָם. מֶלֶכָם דְּרָגָת בְּנֵי עֲמוֹן הוּא, שְׁכָתוֹב וַתְּהִי עַל רֹאשׁ דָּוִד, וּמִשָּׁם הִיְתָה עֲדוּת לְבָנָיו לְעוֹלָמִים, וּבָהּ נוֹדַע מִי הוּא מִן בְּנֵי דָּוִד הַמֶּלֶךְ שֶׁרָאוּי לְמֶלֶךְ וְדָאִי שְׁאוּמְרִים מִן דָּוִד הוּא [הַגּוֹף]. שְׁאֲפָלוּ שְׁנוּלִד בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, יְכוּל הִיָּה לְסַבֵּל בְּעֵטָרָה הַזֹּאת עַל רֹאשׁוֹ [שֶׁהָרִי הוּא] שֶׁהִיָּה מִשְׁקָל כֶּכֶר זָהָב וְאֵבֶן יִקְרָה הִיְתָה, וּבֶן אָדָם אַחֵר לֹא יְכוּל לְסַבֵּל אוֹתָהּ. וְזֶהוּ שְׁכָתוֹב בְּיוֹאֵשׁ, וַיִּתֵּן עָלָיו אֶת הַנֶּזֶר וְאֶת הָעֲדוּת. וּבִשְׁתֵּי דְרָגוֹת נֶאֱחָז דָּוִד הַמֶּלֶךְ, וְהֵם תִּקְרָה מְלָכוּתוֹ לְהִתְחַזֵּק עַל שְׂאֵר הָעַמִּים, שָׂאֵם לֹא נִכְלָל בְּצַד שְׁלָהֶם, לֹא יְכוּל לְהִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם כָּל [הַגּוֹנִים] הַדְּרָגוֹת שֶׁל שְׂאֵר הָעַמִּים כְּלוּלִים בְּדָוִד לְהִתְגַּבֵּר וּלְהִתְחַזֵּק עֲלֵיהֶם. וַיַּעַל לוֹט מְצוּעֵר וַיֵּשֶׁב בְּהָר. כְּתוּב (מִשְׁלִי ל) לְעִלּוּקָהּ שְׁתֵּי בְנוֹת הַבַּיִת. אֵלֶּה שְׁתֵּי בְנוֹת שֶׁל יִצְחָק הָרַע מְעוֹרְרוֹת אוֹתוֹ

[כדי] לשלט על הגוף. אחת היא נפש שמתרבה תמיד בגוף, ואחת היא נפש שכוספת לתאוות רעות [ד"א של העולם הזה] ובכל הכסופים הרעים של העולם הזה. זוהי הבכיר"ה, וזו [ואחרת] הצעיר"ה. ויצר הרע לא מתחבר תמיד אלא בשתי אלה כדי לפתות בני אדם, וכדי שיאמינו לו [להוביל] להאבד אותם למקום חצי המות ויעבדו אותו, כמו שנאמר (שם ז) עד יפלה חץ כבדו. ללסטים שמקפחים בקרים, ומסתירים עצמם במקום מפחיד בקרים, ויודעים שהרי בני אדם שומרים עצמם מללכת למקומות הללו, מה עושים? בוחרים מהם אותו שלשוננו חדה מכלם, אותו שיודע לפתות בני אדם, ויוצא מביניהם ויושב בדרך ישרה שכל בני העולם עוברים שם. כיון שמגיע אליהם, מתחיל להתחבר עמם (ולפתותם). (עד כאן סתרי תורה). ויסע משם אברהם ארצה הנגב. כל מסעותיו היו לצד דרום יותר מלצד אחר, משום שהרי בחכמה עשה להדבק בדרום.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.